ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/പൂർവഭാഗഃ/ അധ്യായഃ 34 വ്യാസശിഷ്യോത്പത്തി

< ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ് | പൂർവഭാഗഃ

ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/പൂർവഭാഗഃ
← അധ്യായഃ 33 അധ്യായഃ 34 അധ്യായഃ 35 →
[[ലേഖകഃ :|]]

വായുരുവാച ..
ഋഷയസ്തദ്വചഃ ശ്രുത്വാ സൂതമാഹുസ്തദുത്തരമ് ..
കഥം വേദാഃ പുനർവ്യസ്താസ്തന്നോ ബ്രൂഹി മഹാമതേ .. 34.1 ..

സൂത ഉവാച ..
ദ്വാപരേ തു പുരാവൃത്തേ മനോഃ സ്വായംഭുവാംതരേ ..
ബ്രഹ്മാ മനുമുവാചേദം രക്ഷവേദം മഹാമതേ .. 34.2 ..

പരിവൃത്തം യുഗം താത സ്വല്പവീര്യാ ദ്വിജാതയഃ ..
സംവൃതാ യുഗദോഷേണ സർവേ ചൈവ യഥാക്രമമ് .. 34.3 ..

തസ്യ മാനം യുഗവശാദല്പം ചൈവ ഹി ദൃശ്യതേ ..
ദശസാഹസ്രഭാഗേന ഹ്യവശിഷ്ടം കൃതോദിതമ് .. 34.4 ..

വായ തേജോ ബലം ചാല്പം സർവം ചൈവ പ്രണശ്യതി ..
വേദക്രിയാ ഹി കാര്യാഃ സ്യുർമാഭൂദ്വേദവിനാശനമ് .. 34.5 ..

വേദേ നാശമനുപ്രാപ്തേ യജ്ഞോ നാശം ഗമിഷ്യതി ..
യജ്ഞേ നഷ്ടേ വേദനാശസ്തതഃ സർവം പ്രണശ്യതി .. 34.6 ..

ആദ്യോ വേദശ്ച തുഷ്പാദഃ ശതസാഹസ്രസംമിതഃ ..
പുനർദശഗുണഃ കൃഷ്ണോ യജ്ഞോ വൈ സർവകാമധുക് .. 34.7 ..

ഏവമുക്തസ്തഥേത്യുക്ത്വാ മനുർലൗകഹിതേ രതഃ ..
വേദമേകം ചതുഷ്പാദം ചതുർദ്ധാ വ്യഭജത്പ്രഭുഃ .. 34.8 ..

ബ്രഹ്മണോ വചനാത്താത ലോകാനാം ഹിതകാമ്യയാ ..
തദഹം വർത്തമാനേന യുഷ്മാകം വേദകല്പനമ് .. 34.9 ..

മന്വംതരേണ വക്ഷ്യമി വ്യതീതാനാം പ്രകല്പനമ് ..
പ്രത്യക്ഷേണ വരോക്ഷംവൈ തന്നിബോധത സത്തമാഃ .. 34.10 ..

അസ്മിന്യുഗേ തദാ വ്യാസഃ പാരാശര്യഃ പരംതപഃ ..
ദ്വൈപായന ഇതി ഖ്യാതോ വിഷ്ണോരംശഃ സനാതനഃ .. 34.11 ..

ബ്രഹ്മണാ ചോദിതഃ സോഽസ്മിൻ വേദം വക്തും പ്രചക്രമേ ..
അഥ ശിഷ്യാൻസജഗ്രാഹ ചതുരോ വേദകാരണാത് .. 34.12 ..

ജൈമിനിം ച സുമന്തും ച വൈശംപായനമേവ ച ..
ചതുർഥം പൈലമേതേഷാം പംചമം ലോമഹർഷണമ് .. 34.13 ..

ഋഗ്വേദശ്രാവകം പൈലമഗ്രഹീദ്വിധിവദ്വിജാഃ ..
യജുർവേദപ്രവക്താരം വൈശംപായനമേവ ച .. 34.14 ..

ജൈമിനിം സാമവേദാർഥശ്രാവകം സോഽന്വപദ്യത ..
തഥൈവാഥ ര്വവേദസ്യ സുമംതുമൃഷിസത്തമമ് .. 34.15 ..

ഇതിഹാസപുരാണസ്യ കലപവാക്യസ്യ ചൈവ ഹി ..
മാം ചൈവ പ്രതിജഗ്രാഹ ഭഗവാനീശ്വരഃ പ്രഭുഃ .. 34.16 ..

ഏക ആസീദ്യജുർവേദസ്തം ചതുർദ്ധാ വ്യകല്പയത് ..
ചാതുർഹോത്രമഭൂത്തസ്മിംസ്തേന യജ്ഞമകല്പയത് .. 34.17 ..

ആധ്വര്യവം യജുർഭിസ്തു ഋഗ്ഭിർഹോത്രം തഥൈവ ച ..
ഔദ്ഗാത്രം സാമഭിശ്ചക്രേ ബ്രഹ്മത്വം ചാപ്യഥർവഭിഃ .. 34.18 ..

തതഃ സ ഋച ഉദ്ധൃത്യ ഋഗ്വേദം സമകല്പയത് ..
ഹോതൃകം കല്പയത്തേന യജുർവേദം ജഗത്പതിഃ .. 34.19 ..

സാമഭിഃ സാമവേദം ച തേനൗദ്ഗാത്രമകല്പയത് ..
രാ5സ്ത്വഥർവവേദേന സർവകർമാണ്യകാരയത് .. 34.20 ..

ആഖ്യാനൈശ്ചാപ്യുപാഖ്യാനൈർഗാഥാഭിഃ കല്പജോക്തിഭിഃ ..
പുരാമസംഹിതാം ചക്രേ പുരാണാർഥവിശാരദഃ .. 34.21 ..

യച്ഛിഷ്ടം തു യജുർവേദേ തേന യ5മയുംജത ..
യജനാത്സ യജുർവേദ ഇതി ശാസ്ത്രവിനിശ്ചയഃ .. 34.22 ..

പാദാനാമുദ്ധതത്വാച്ച യജൂംഷി വിഷമാണി ച ..
ശതേനോദ്ധതവീര്യസ്തു ഋത്വിഗ്ഭിർവേദപാരഗൈഃ .. 34.23 ..

പ്രയുജ്യതേ ഹ്യശ്വമേധസ്തേന വാ പുഷ്യതേ തു സഃ ..
ഋചോ ഗൃഹീത്വാ പൈലസ്തു വ്യഭജത്തു ദ്വിധാ പുനഃ .. 34.24 ..

ദ്വേ കൃത്വാ സംഹിതേ ചൈവ ശിഷ്യാഭ്യാമദദാദ്വിഭുഃ..
ഇംദ്രപ്രമത്തയേ ചൈകാം ദ്വിതീയാം ബാഷ്കലായ ച .. 34.25 ..

ചതസ്രഃ സംഹിതാഃ കൃത്വാ ബാഷ്കലോ ദ്വിജസത്തമഃ ..
ശിഷ്യാനധ്യാപയാമാസ ശുശ്രൂഷാഭിരതാൻഹിതാൻ .. 34.26 ..

ബോധ്യാം തു പ്രഥമാം ശാഖാം ദ്വിതീയാമഗ്നിമാതരമ് ..
പാരാശരീം തൃതീയാം തു യാജ്ഞവൽക്യാമഥാപരാമ് .. 34.27 ..

ഇംദ്രപ്രമതിരേകാം തു സംഹിതാമൃഷിസത്തമഃ ..
അധ്യാപയന്മഹാഭാഗം മാംഡൂകേയം യശസ്വിനമ് .. 34.28 ..

സത്യസ്രവസമഗ്ര്യം തു പുത്രം സ തു മഹായശാഃ ..
സത്യസ്രവാഃ സത്യഹിതം പുത്രമധ്യാപയദ്വിഭുഃ .. 34.29 ..

സോഽപി സത്യഹിതഃ പുത്രം പുനരധ്യാപയദ്ദ്വിജാഃ ..
സത്യശ്രിയം മഹാത്മാനം സത്യ ധർമപരായണമ് .. 34.30 ..

അഭവംസ്തസ്യ ശിഷ്യാ വൈ ത്രയസ്തു സുമഹൗജസഃ ..
സത്യശ്രിയാശ്ച വിദ്വാംസഃ ശാസ്ത്രഗ്രഹണതത്പരാഃ .. 34.31 ..

ശാകല്യഃ പ്രഥമസ്തേഷാം തസ്മാദന്യോ രഥീതരഃ ..
ബാഷ്കലിശ്ച ഭരദ്വാജ ഇതി ശാഖാപ്രവർത്തകാഃ .. 34.32 ..

ദേവമിത്രസ്തു ശാകല്യോ ജ്ഞാനാഹംകാരഗർവിതഃ ..
ജനകസ്യ സ യജ്ഞേ വൈ വിനാശാമഗമദ്ദ്വിജാഃ .. 34.33 ..

ശാംശപായന ഉവാച ..
കഥം വിനാശമഗമത്സ മുനിർജ്ഞാനഗർവിതഃ ..
ജനകസ്യാശ്വമേധേ തു കഥ വാദാഽഭ്യജായത .. 34.34 ..

കിമർഥം വാഽഭവദ്വാദഃ കേന സാർദ്ധമഥാപി വാ ..
ഏതത്സർവം യഥാ വൃത്തമാചക്ഷ്വത്ര വിദിതം തവ .. 34.35 ..

സൂത ഉവാച ..
ജനകസ്യാശ്വമേധേ തു മഹാനാസീത്സമാഗമഃ ..
ഋഷീണാം ഹി സഹസ്രാണി തത്രാജഗ്മുരനേകശഃ .. 34.36 ..

രാജർഷേർജനകസ്യാഥ തം യജ്ഞം ഹി ദിദൃക്ഷവഃ ..
ആഗതാൻബ്രാഹ്മണാന്ദൃഷ്ട്വാ ജിജ്ഞാസാസ്യാഭവത്തതഃ .. 34.37 ..

കോ ന്വേഷാം ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠഃ കഥം മേ നിശ്ചയോ ഭവേത് ..
ഇതി നിശ്ചിത്യ മനസാ ബുദ്ധിം ചക്രേ ജനാധിപഃ .. 34.38 ..

ഗവാം സഹസ്രമാദായ സുവർണമധികം തതഃ ..
ഗ്രാമാന്രത്നാനി ദാസീസ്ച്ഛ മുനീൻപ്രാഹ നരാധിപഃ .. 34.39 ..

സർവാനഹം പ്രപന്നോ വഃ ശിരസാ ശ്രേഷ്ഠഭാഗിനഃ ..

യദേതദാഹൃതം വിത്തം യോ വാ ശ്രേഷ്ഠതമോ ഭവേത് .. 34.40 ..

തസ്മൈ തദുപനീതം മേ വിത്ത വിത്തം ദ്വിജോത്തമാഃ ..
ജനകസ്യ വചഃ ശ്രുത്വാ ഋഷയസ്തേ ശ്രുതിക്ഷമാഃ .. 34.41 ..

ദൃഷ്ട്വാ ധനം മഹാസാരം ധനഗൃധ്നാ ജിഘൃക്ഷവഃ ..
ആഹ്വയാംചക്രിരേഽന്യോന്യം വേദജ്ഞാനമദോൽബണാൻ .. 34.42 ..

മനസാ ഗതവിത്താസ്തേ മമൈതദ്ധനമിത്യുത ..
മമൈതന്ന തവേത്യന്യോ ബ്രൂഹി വാ കിം വികത്ഥസേ .. 34.43 ..

ഇത്യേവം ധനദോഷേണ വാദാംശ്ചക്രുരനേകശഃ ..
അഥാന്യസ്തത്രവൈ വിദ്വാൻബ്രഹ്മണസ്തു സുതഃ കവിഃ .. 34.44 ..

യാജ്ഞവൽക്യോ മഹാതേജാസ്തപസ്വീ ബ്രഹ്മവിത്തമഃ ..
ബ്രഹ്മണോംഽശസമുത്പന്നോ വാക്യം പ്രോവാച സുസ്വരമ് .. 34.45 ..

ശിഷ്യം ബ്രഹ്മവിദാം ശ്രേഷ്ഠം ധനമേതദ്ഗൃഹാണ വൈ ..
നയസ്വ ച ഗൃഹംവത്സ മമൈതന്നാത്ര സംശയഃ .. 34.46 ..

സർവവാദേഷ്വഹം വക്താ നാന്യഃ കശ്ചിത്തു മത്സമഃ ..
യോ വാ ന പ്രീയതേ വിദ്വാൻസമാഹ്വയതു മാചിരമ് .. 34.47 ..

തതോ ബ്രഹ്മാർണവഃ ക്ഷുബ്ദഃ സമുദ്ര ഇവ സംപ്ലവേ ..
താനുവാച തതഃ സ്വസ്ഥോ യാജ്ഞവൽക്യോ ഹസന്നിവ .. 34.48 ..

ക്രോധം മാ കാർഷ്ട വിദ്വാംസോ ഭവംതഃ സത്യവാദിനഃ ..
വദാമഹേ യഥാശക്തി ജിജ്ഞാസംതഃ പരസ്പരമ് .. 34.49 ..

തതോഽഭ്യുപഗതാസ്തേഷാം വാദാഃ ശബ്ദൈരനേകശഃ ..
സഹസ്രധാ ശുഭൈരർഥൈഃ സുക്ഷ്മദർശനസംഭവൈഃ .. 34.50 ..

ലോകേ വേദേ തഥാഽധ്യാത്മവിദ്യാസ്ഥാനൈരലംകൃതൈഃ ..
സംത്യുത്തമഗുണൈര്യുക്താ നൃപസ്യാപി പരീക്ഷകാഃ .. 34.51 ..

വാദാഃ സമഭവംസ്തത്ര ധനഹേതോർമഹാത്മനാമ് ..
ഋഷയസ്ത്വേകതഃ സർവേ യാജ്ഞവൽക്യസ്തഥൈകതഃ .. 34.52 ..

സർവേ തേ മുനയസ്തേന യാജ്ഞവൽക്യേന ധീമതാ ..
ഏകൈകശസ്തതഃ പൃഷ്ടാ നൈവോത്തരമഥാബ്രുവൻ .. 34.53 ..

സ വിജിത്യ മുനീൻസർവാൻ ബ്രഹ്മരാശിർമഹാമതിഃ ..
ശാകല്യമിതി ഹോവാച വാദകർത്താരമംജസാ .. 34.54 ..

ശാകല്യ വദ വക്തവ്യം കിം ധ്യായന്നവതിഷ്ഠസേ ..

പണസ്തു യജമാനേന ബദ്ധോ നീതോ യഥാ ധൃതഃ .. 34.55 ..

ഏവം സ ധർഷിതസ്തേന രോഷാത്താമ്രാസ്യലോചനഃ ..
പ്രോവാച യാജ്ഞവൽക്യം സപുരുഷം മുനിസന്നിധൗ .. 34.56 ..

ത്വമസ്മാസ്തൃണവത്കൃത്വാ തഥൈവാന്യാന്ദ്വിജോത്തമാൻ ..
വിദ്യാധനം മഹാസാരം സ്വയംഗ്രാഹം ജിഘൃക്ഷസി .. 34.57 ..

ശാകല്യേനൈവമുക്തസ്തു യാജ്ഞവൽക്യസ്തമബ്രവീത് ..
ബ്രഹ്മിഷ്ഠാനാം ബലം വിദ്ധി വിദ്യാതത്ത്വാർഥദർശനമ് .. 34.58 ..

കാമസ്യാർഥേന സംബംധസ്തേനാർഥം കാമയാമഹേ ..
കാമപ്രശ്നധനാ വിപ്രാഃ കാമപ്രശ്നം വദാമഹേ .. 34.59 ..

പണശ്ചൈവാസ്യ രാജർഷേസ്തസ്മാന്നീതം ധനം മയാ ..
ഏതച്ഛ്രുത്വാ വചസ്തസ്യ ശാകല്യഃ ക്രോധമൂർച്ഛിതഃ .. 34.60 ..

യാജ്ഞവൽക്യമഥോവാച കാമപ്രശ്നാർഥകൃദ്വചഃ ..
ബ്രൂഹീദാനീം മയോദ്ദിഷ്ടാൻകാമപ്രശ്നാന്യഥാർഥതഃ .. 34.61 ..

തതഃ സമഭവദ്വാദസ്തയോർബ്രഹ്മവിദോർമഹാൻ ..
സാഗ്രം പ്രശ്നസഹസ്രം തു ശാകല്യഃ സോഽകരോത്തദാ .. 34.62 ..

യാജ്ഞവൽക്യോഽബ്രവീത്സർവമൃഷീണാം ശൃണ്വതാം തദാ ..
ശാകല്യസ്ത്വാസ നിർവാദോ യാജ്ഞവൽക്യസ്തമബ്രവീത് .. 34.63 ..

പ്രശ്നമേകം മമാപി ത്വം ശാകല്യ വദ കാമികമ് ..
പണപ്രാപ്യസ്യ വാദസ്യ ബ്രുവതോർമൃത്യുരത്ര വൈ .. 34.64 ..

സുസൂക്ഷ്മജ്ഞാനസംയുക്തം സാംഖ്യംയോഗമഥാപി വാ ..
അധ്യാത്മസ്യ ഗതിം മുഖ്യാം ധ്യാനമാർഗമഥാപി വാ .. 34.65 ..

അഥ സംചോദിതഃ പ്രശ്നോ യാജ്ഞവൽക്യേന ധീമതാ ..
ശാകല്യസ്തമവിജ്ഞായ തഥാ മൃത്യുമവാപ്തവാൻ .. 34.66 ..

ഏവം സ്മൃതഃ സ ശാകല്യഃ പ്രശ്നവ്യാഖ്യാനപീഡിതഃ ..
ഏവം വിവാദഃ സുമഹാനാസീത്തേഷാം ധനാർഥിനാമ് .. 34.67 ..

ഋഷീണാമൃഷിഭിഃ സാർദ്ധം യാജ്ഞവൽക്യസ്യ ചൈവ ഹി ..
യാജ്ഞവൽക്യോ ധനം ഗൃഹ്യ യശോ വിഖ്യായ ചാത്മനഃ ..
ജഗാമ വൈ ഗൃഹം സ്വച്ഛം ശിഷ്യൈഃ പരിവൃതോ വശീ .. 34.68 ..

ഇതി ശ്രീബ്രഹ്മാംഡേ മഹാപുരാണേ വായുപ്രോക്തേ പൂർവഭാഗേ ദ്വിതീയേഽനുഷംഗപാദേ
വ്യാസശിഷ്യോത്പത്തിവർണനം നാമ ചതുസ്ത്രിംശത്തമോഽധ്യായഃ .. 34 ..

ഓം P. R. IYER 10.3.2024

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/പൂർവഭാഗഃ/അധ്യായഃ_34&oldid=324064"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

8 നവെമ്ബർ 2021 (തമേ) ദിനാങ്കേ 16:25 സമയേ അന്തിമപരിവർതനം ജാതമ്

പാഠം ക്രിയേടിവ കാ'മൻസ ഐട്രിബ്യൂശന/ശേയര-അലാഇക അഭിജ്ഞാപത്രസ്യ അന്തർഗതതയാ ഉപലബ്ധഃ അസ്തി; അന്യാഃ സംസ്ഥിത്യഃ അപി സന്തി . അധികം ജ്ഞാതുമ് അത്ര ഉപയോഗസ്യ സംസ്ഥിതിം പശ്യതു .